

Den 14. juni 2023
MIM 56-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til virksomhederne Dornbracht, Ideal Standard, Keuco og Schell på i alt fire fabrikker i Tyskland og to fabrikker Bulgarien. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil udgangen af 2028. Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 27. april 2023 forud for efterfølgende vedtagelse i skriftlig procedure med frist d. 26. juni 2023. Forslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I de konkrete sager drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold er tilstrækkelige til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Endvidere vurderes beskyttelsesforanstaltninger og anvendelsesforhold at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav, omend de ansattes risiko estimeres som høj i visse arbejdssituationer. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges vægt på vedtagelse af skærpede krav til arbejdstageres brug af åndedrætsværn for visse arbejdsprocesser med høj eksponering, så længe der ikke foreligger måledata, som dokumenterer en eksponering, som ligger væsentligt under den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til overfladebehandling af sanitære produkter.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 27. april 2023 forud for efterfølgende vedtagelse i skriftlig procedure med frist d. 26. juni 2023.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra virksomhederne Dornbracht, Ideal Standard, Keuco og Schell, der til sammen har fire fabrikker i Tyskland (én pr. virksomhed) og to fabrikker i Bulgarien (Ideal), om fortsat anvendelse af op til 140 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af produkter med sanitære anvendelser (Dornbracht (10 tons), Ideal (110 tons), Keuco (10 tons), Schell (10 tons)).

Virksomhederne fremsendte d. 20. november 2018 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været

behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som d. 4. september 2019 samt d. 20. juli 2021 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC anbefalede desuden, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer for at sikre, at der ikke er grundlag for at begrænse risikoen for arbejdstagere yderligere.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. SEAC finder ansøgernes substitutionsplaner troværdige. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelserne af stoffet. SEAC har anbefalet at fristen for fornyet vurdering sættes til 2031.

Kommissionen bemærker, at der er information fra lignende ansøgninger, der indikerer, at ansøgerne burde være i stand til substituere hurtigere end angivet i ansøgningerne. Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af 2028 under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet hørings svar fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, der støtter regeringens indstilling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakt tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de anvendte risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold for arbejdstagere er svarende til de danske arbejdsmiljøkrav. Det vurderes dog, at der kan være behov for skærpede krav til arbejdstagers brug af åndedrætsværn i visse arbejdssituationer, hvor ansøger ved brug af forsigtige skøn har estimeret, at ansattes eksponering ligger tæt på den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser. Regeringen finder endvidere, at der ikke findes egnede alternativer til de specifikke anvendelser.

Regering agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges vægt på, at der indføres skærpede krav til arbejdstagers brug af åndedrætsværn i visse arbejdsprocesser med høj eksponering, så længe der ikke foreligger måledata, som dokumenterer en eksponering, som ligger væsentligt under den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.